

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра конституційного права та прав людини**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

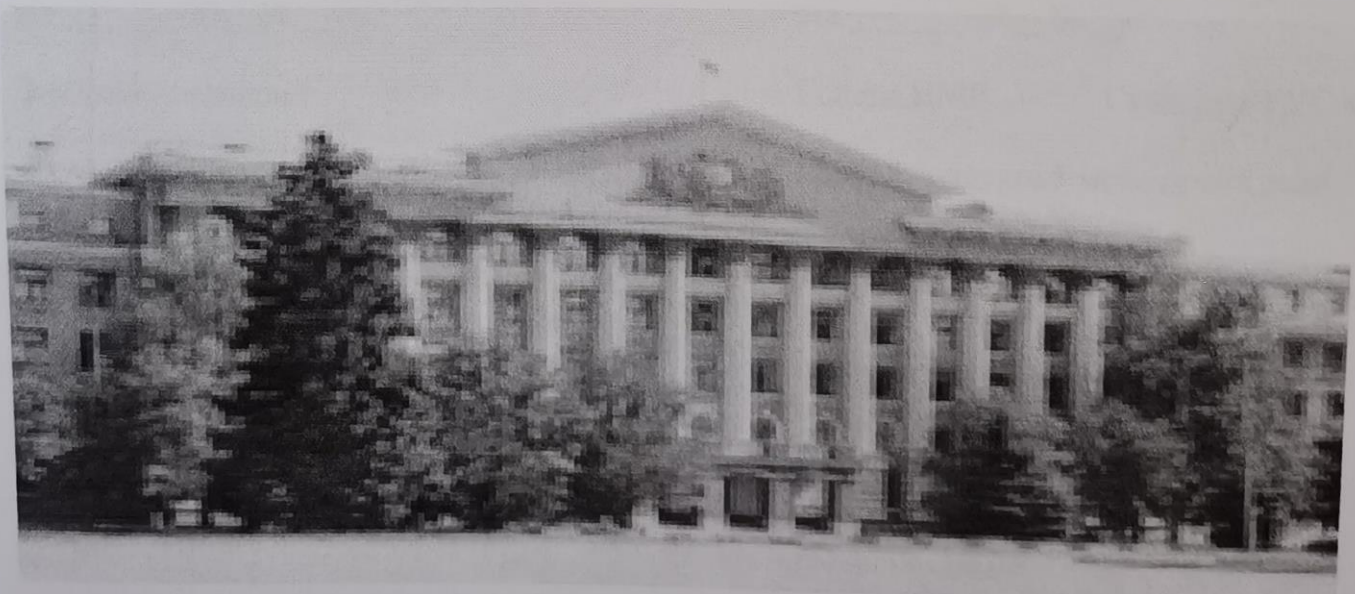
Станіслав ГУСАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕГІОНАЛЬНЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА САМОВРЯДУВАННЯ

Статус дисципліни: вибіркова
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти: магістр
Галузі знань: 08 Право
Спеціальність: 081 Право
Освітня програма: «Право»
Форми здобуття вищої освіти: денна/заочна
Мова навчання: українська
Навчальний рік розроблення: 2024
Форма підсумкового контролю: залік

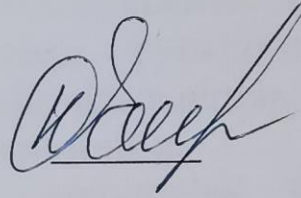

Розробники:

Осауленко Андрій Олександрович – доктор юридичних наук, професор, доцент кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри конституційного права та прав людини протокол від 05.09.2024 № 1

Завідувач кафедри конституційного права та прав людини

Катерина СЬОХ

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від 30.09.2024 № 8

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЄВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20_/20_ н.р. без змін, зі змінами (Додаток ___).

протокол засідання кафедри
від ____.____.20__ № __

протокол науково-методичної ради
від ____.____.20__ № __

Завідувач кафедри

Голова НМР **Станіслав ГУСАРЄВ**

протокол засідання кафедри
від ____.____.20__ № __

протокол науково-методичної ради
від ____.____.20__ № __

Завідувач кафедри

Голова НМР **Станіслав ГУСАРЄВ**

протокол засідання кафедри
від ____.____.20__ № __

протокол науково-методичної ради
від ____.____.20__ № __

Завідувач кафедри

Голова НМР **Станіслав ГУСАРЄВ**

протокол засідання кафедри
від ____.____.20__ № __

протокол науково-методичної ради
від ____.____.20__ № __

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Робоча програма навчальної дисципліни «Регіональне публічне управління та самоврядування» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є коло питань та проблем, пов'язаних із сутністю і конституційно-правовими засадами регіонального публічного управління та самоврядування, функціями та повноваженнями органів місцевої публічної влади та їх відповідальністю.

Мета та завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Регіональне публічне управління та самоврядування» є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють системою знань та уявленням про систему, функції та повноваження регіонального публічного управління та самоврядування.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних умінь і навичок щодо системи органів регіонального публічного управління та самоврядування, порядку їх формування та відповідальності.

Пререквізити: Теорія держави та права, Конституційне право, Міжнародне право, Адміністративне право, Адміністративний процес, Право Європейського Союзу, Міжнародний захист прав людини, Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності.

Постреквізити: Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Програмні компетентності (інтегральні, загальні та фахові) відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення;

ЗК 10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності;

СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України;

СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію;

СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування;

СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією;

СК 14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини;

СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Результати навчання:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання;

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції;

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів;

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування;

РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування;

РН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Знання, уміння, навички. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ступеня вищої освіти магістра повинні

знати:

- процеси координації діяльності юриста із суб'єктами публічного управління та адміністрування, а також взаємодії з представниками місцевого самоврядування, громадськістю;

- особливості конституційного закріплення та функціонування органів місцевої публічної влади;

- основи здійснення регіонального публічного управління та самоврядування;

- гарантії та відповідальність органів місцевої публічної влади в Україні;

- основні чинники ефективності регіонального публічного управління та самоврядування в Україні, насамперед у розрізі передачі значних повноважень та бюджетів від державних органів органам місцевої публічної влади.

уміти:

- узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, аргументовано їх пояснювати;

- аналізувати та визначати потреби удосконалення функціонування регіонального публічного управління та самоврядування відповідно до найкращих зарубіжних практик і міжнародних стандартів;

- визначати нормотворчі та правозастосовні прогалини, помилки у системі публічного управління, вживати заходи по їх усуненню та удосконаленню;

- розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

навички:

- використовувати понятійно-категоріальний апарат при вирішенні правових проблем;
- застосувати теоретичні знання для високопрофесійного виконання службових обов'язків в процесі правореалізаційної та правозастосовної діяльності;
- практично застосовувати набуті знання при підготовці курсових робіт та наукових досліджень;
- формулювати та обґрунтовувати правові висновки, пропозиції, рекомендації.

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри конституційного права та прав людини НАВС, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: k003@naiu.kiev.ua.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань Право	Вибіркова	
	Спеціальність (081)		
Загальна кількість годин – 90		Рік підготовки	
		2	2
		Семестр	
		3	3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи	Ступінь вищої освіти: магістр	Лекції	
		10	4
		Семінарські	
		16	6
		Практичні	
		4	-
		Самостійна робота	
		60	80
Вид контролю:			
залік	залік		

3. Тематичний план

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Нормативний обсяг годин	Усього годин з викладачем	З них				Нормативний обсяг годин	Усього	З них			
Лекцій			Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна робота	Лекцій			Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна робота	
Тема 1. Територіальна основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування	18	4	2	2	-	14	18	2	2	-	-	16
Тема 2. Регіональна публічна влада в Україні: поняття, сутність та система	18	2	2	2	-	16	18	2	2	-	-	16
Тема 3. Конституційно-правовий статус органів регіонального публічного управління та самоврядування	18	2	2	4	2	16	18	2	-	2	-	16
Тема 4. Гарантії та відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування	18	2	2	4	2	16	18	2	-	2	-	16
Тема 5. Децентралізація та її вплив на ефективність регіонального публічного управління та самоврядування в Україні	18	2	2	4	-	16	18	2	-	2	-	16
Всього годин:	90	30	10	16	4	60	90	10	4	6	-	80
Підсумковий контроль	залік											

4. Плани семінарських та практичних занять

Тема 1 Територіальна основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування

Семінарське заняття - 2 год.

1. Територія та унітаризм в Україні – сутнісна та формалізована основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування
2. Вихідні засади територіального устрою та регіонального публічного управління та самоврядування в Україні
3. Система адміністративно-територіального устрою та регіонального публічного управління та самоврядування в Україні

Тема 2. Регіональна публічна влада в Україні: поняття, сутність та система

Семінарське заняття - 2 год.

1. Поняття регіональної публічної влади в Україні
2. Сутність регіональної публічної влади в Україні
3. Система регіональної публічної влади в Україні
4. Принципи регіональної публічної влади в Україні

Тема 3. Конституційно-правовий статус органів регіонального публічного управління та самоврядування

Семінарське заняття - 2 год.

1. Система органів регіонального публічного управління.
2. Конституційно-правовий статус обласних і районних рад.
3. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій та їх роль у здійсненні регіонального публічного управління.

Практичне заняття - 2 год.

1. Здійснити аналіз законів України: Закон України «Про центральні органи виконавчої влади», «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування», «Про службу в органах місцевого самоврядування».
2. Розв'яжіть завдання:

Завдання 1.

Жителі міста (Федоров, Антонюк, Пономаренко) вирішили бути присутніми на черговій сесії міської ради, на якій повинні були розглядатися земельні питання, і виступити перед депутатами з інформацією про недопустимість передачі в користування суб'єктам господарювання земельних ділянок поблизу школи. За п'ять днів до сесії вони звернулися з листом до міського голови, в якому просили дозволити їм бути присутніми і виступити на засіданні постійної комісії і пленарному засіданні міської ради.

Відповідь міського голови, в якій їм дозволялося бут присутніми на засіданні постійної комісії і пленарному засіданні міської ради, жителі отримали через три дні після закінчення чергової сесії.

Чи відповідають дії міського голови вимогам чинного законодавства України? Які форми участі членів територіальної громади в роботі органів місцевого самоврядування?

Завдання 2.

Районна рада прийняла рішення про продаж комунальних підприємств “Фармація” та “Районний аптечний центр”. Міська рада звернулася до господарського суду з позовом про визнання вказаного рішення незаконним. Свої вимоги вона мотивувала тим, що вказані у рішенні районної ради підприємства є об’єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ та міст, розпорядження якими вимагає згоди усіх співвласників, проте, вона такої згоди не давала. Заперечуючи проти позову, районна рада вказала, що комунальні підприємства “Фармація” та “Районний аптечний центр” були передані у 1993 р. до комунальної власності району, а тому з набранням чинності Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” згідно з п.10 Прикінцевих та перехідних положень Закону управління ними здійснює районна рада.

Прокоментуйте доводи районної та міської рад. Чи вправі міська рада звернутися з таким позовом до суду? Яке рішення має прийняти суд?

3. Розв’яжіть тестові завдання.

Тема 4. Гарантії та відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування

Семінарське заняття – 2 год.

1. Гарантії місцевої публічної влади в Україні: поняття та сутність
2. Види гарантій місцевої публічної влади
3. Поняття та підстави відповідальності органів і посадових осіб місцевої публічної влади в Україні
4. Види відповідальності органів і посадових осіб місцевої публічної влади в Україні.

Практичне заняття - 2 год.

1. Розв’яжіть практичні завдання:

Завдання 1.

Районна рада прийняла рішення, яким уповноважила голову районної ради у період між сесіями вирішувати питання про передачу в безкоштовне користування об’єктів комунальної власності, які забезпечують спільні потреби територіальних громад і перебувають в управлінні районних рад. Районний прокурор вніс протест на рішення районної ради. Районна рада відхилила протест прокурора, при цьому вказавши, що виключно на пленарних засіданнях районної ради вирішуються питання про продаж, передачу в оренду, концесію

або під заставу об'єктів комунальної власності, а рішення про передачу в безкоштовне користування може приймати одноособово голова районної ради.

Дайте юридичний аналіз ситуації. Чи відповідають вимогам чинного законодавства рішення районної ради?

Завдання 2.

Селищний голова запропонував не витратити час для обговорення питань порядку денного чергової сесії, бо всі вони попередньо схвалені депутатською більшістю, й одразу перейти до голосування. Депутати, які входили до складу опозиції, вимагали дотримання регламенту селищної ради. Незважаючи на заперечення, селищний голова оголосив про пакетне голосування, і всі питання порядку денного сесії, попередньо схвалені депутатською більшістю без обговорення, поставив на голосування. За це рішення проголосувала більшість депутатів від загального складу ради.

Дайте юридичний аналіз ситуації. Чи правомірні дії селищного голови? Який порядок визнання незаконними актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування?

2. Розв'яжіть тестові завдання.

Тема 5. Децентралізація та її вплив на ефективність регіонального публічного управління та самоврядування в Україні

Семінарське заняття - 2 год.

1. Поняття та сутність децентралізації.
2. Шляхи удосконалення організації та функціонування місцевої публічної влади в Україні.
  2. Децентралізація влади: світовий досвід і його значення для України.
  3. Транскордонне, регіональне та міжрегіональне співробітництво місцевих влад.

5. Завдання самостійної роботи

Тема 1. Територіальна основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування

Реферати (доповіді):

1. Конституційно-правова регламентація територіального устрою України.
2. Територіальна основа місцевої публічної влади: проблеми і шляхи їх вирішення.
3. Принцип повсюдності у здійсненні місцевого самоврядування.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Система місцевих державних адміністрацій та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади в Україні
2. Порядок та принципи формування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.

Тема 2. Регіональна публічна влада в Україні: поняття, сутність та система

Реферати (доповіді):

1. Становлення регіональної публічної влади в незалежній Україні.
2. Природа регіональної публічної влади в Україні та зарубіжних країнах.
3. Принцип поєднання державних та місцевих інтересів при здійсненні публічної влади.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Магдебурзьке право на території України.
2. Сутність місцевої публічної влади.
3. Принципи місцевої публічної влади в Україні.

Тема 3. Конституційно-правовий статус органів регіонального публічного управління та самоврядування

Реферати (доповіді):

1. Конституційно-правові засади функціонування сільської, селищної, міської, районної в місті рад.
2. Конституційно-правові засади функціонування районної та обласної ради.
3. Конституційно-правові засади функціонування сільського, селищного, міського голови та старости.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Конституційно-правові засади функціонування місцевої публічної влади в країнах Європейського Союзу.
2. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування місцевої публічної влади.
3. Публічна служба в Україні.

Тема 4. Гарантії та відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування

Реферати (доповіді):

1. Види відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні.
2. Засади реалізації принципу стримань і противаг на місцевому рівні.
3. Конституційно-правова відповідальність місцевих рад її депутатів.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Види відповідальності органів і посадових осіб місцевої публічної влади в Україні.
2. Форми реалізації повноважень органів місцевого самоврядування в Україні.
3. Міжнародний та національний аспекти регламентації відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування.

Тема 5. Децентралізація та її вплив на ефективність регіонального публічного управління та самоврядування в Україні

Реферати (доповіді):

1. Децентралізація управління: досвід зарубіжних держав.
2. Горизонтальна децентралізація: поняття та сутність.
3. Вертикальна децентралізація: поняття та сутність.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Процес становлення децентралізації в Україні.
2. Проблеми вітчизняної децентралізації.

6. Індивідуальні завдання

Відповідно до навчального плану із навчальної дисципліни «Регіональне публічне управління та самоврядування» курсові, дипломні роботи не передбачено.

7. Методи навчання

Під час освітнього процесу використовуються методи навчання: бінарні, частково-пошукові; *словесні методи* (лекція, розповідь-пояснення), *наочні* (ілюстрація), *практичні* (репродуктивні, проблемно-пошукові, інтерактивні (дискусія); частково-пошукові, проблемні, дальтон-технологія, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм», синектики, Сократів діалог, аналогій, стоп-кадр, ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), імпульс-повідомлення, незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю – усне та письмове опитування. *Контроль самостійної* здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань, передбачених програмою.

Методи поточного контролю:

- усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування);
- робота за індивідуальними завданнями;
- тестування;
- поняттєве вправляння;
- групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій.

При поточному контролі оцінюються усні виступи, вирішення практичних завдань і тестів, творчі й проектні роботи.

Методи підсумкового контролю: усна відповідь або тестування.

При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за усі види робіт					Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів	
<i>max 60 %</i>					<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Самостійна робота	Залік	
5	5	5	5	5	35	40	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Програми та силабус навчальної дисципліни, мультимедійна система з можливостями візуальної презентації навчальних матеріалів у вигляді слайдів та аудіо-/відео-, тексти лекції, навчально-методичні матеріали на офіційному вебпорталі НАВС «Дистанційні курси».

10. Перелік питань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

1. Генеза регіональної публічної влади.
2. Історичні джерела про регіональну публічну владу в Україні та світі.

3. Етапи становлення регіональної публічної влади в незалежній Україні.
4. Регіональна публічна влада в сучасній Україні: поняття та ознаки.
5. Принципи регіональної публічної влади в Україні.
6. Децентралізація у здійсненні публічної влади.
7. Місце регіональної публічної влади в механізмі держави.
8. Сутність сучасного українського конституціоналізму та його роль в розбудові місцевої публічної влади.
9. Місце та роль регіональної публічної влади в правоохоронній діяльності.
10. Магдебурзьке право на території України.
11. Наука муніципального права як теоретико-правова основа сучасного муніципалізму.
12. Сучасний український конституціоналізм та його роль у формуванні регіональної публічної влади.
13. Децентралізація у здійсненні публічної влади: світовий досвід
14. Становлення місцевої публічної влади в незалежній Україні.
15. Природа місцевої публічної влади в Україні та зарубіжних країнах.
16. Сутність місцевої публічної влади.
17. Принцип поєднання державних та місцевих інтересів при здійсненні публічної влади.
18. Конституційно-правова регламентація місцевої публічної влади в Україні.
19. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування місцевої публічної влади.
20. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
21. Конституційно-правовий статус органів регіонального публічного управління та самоврядування.
22. Європейська хартія місцевого самоврядування: значення для країн Ради Європи.
23. Принцип субсидіарності при організації та здійсненні місцевої публічної влади.
24. Конституційно-правові засади функціонування місцевої публічної влади в країнах Європейського Союзу.
25. Конституційно-правові засади функціонування сільської, селищної, міської, районної в місті рад.
26. Конституційно-правові засади функціонування районної та обласної ради.
27. Конституційно-правові засади функціонування сільського, селищного, міського голови та старости.
28. Поняття та загальна характеристика системи місцевої публічної влади.
29. Публічна служба в Україні (державна служба та служба в органах місцевого самоврядування).
30. Система місцевих державних адміністрацій та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади в Україні.

31. Система місцевого самоврядування в Україні та характеристика її елементів.
32. Функції місцевої публічної влади.
33. Особливості здійснення правоохоронної функції на місцевому рівні в Україні.
34. Порядок та принципи формування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
35. Порядок та принципи формування органів регіонального публічного управління та самоврядування.
36. Порядок формування місцевих органів публічної влади у сфері правоохоронної діяльності (муніципальної поліції).
37. Державна служба: поняття, сутність та законодавче регулювання
38. Служба в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика.
39. Співвідношення принципів державної служби та служба в органах місцевого самоврядування.
40. Порядок та принципи формування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
41. Особливості здійснення правоохоронної функції виборними органами місцевої публічної влади.
42. Здійснення правоохоронної функції місцевими органами державної виконавчої влади.
43. Зарубіжний досвід публічної служби і його значення для України.
44. Засади адміністративно-територіального устрою України та місцева публічна влада.
45. Територіальна основа місцевої публічної влади: поняття та сутність.
46. Територіальна основа функціонування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
47. Територіальна основа здійснення місцевого самоврядування.
48. Реформа адміністративно-територіального устрою України та її значення для правоохоронної діяльності.
49. Конституційно-правова регламентація територіального устрою України.
50. Територіальна основа місцевої публічної влади: проблеми і шляхи їх вирішення.
51. Добровільне об'єднання територіальних громад в Україні.
52. Принцип повсюдності у здійсненні місцевого самоврядування.
53. Адміністративно-територіальний устрій і правоохоронна діяльність в Україні.
54. Історія адміністративно-територіального устрою України.
55. Особливості статусу району та області, як елементів устрою України.
56. Поняття, види, повноваження та форми діяльності територіальних громад.
57. Представницькі органи місцевого самоврядування у сфері правоохоронної діяльності.

58. Виконавчі органи місцевого самоврядування у сфері правоохоронної діяльності.
59. Особливості здійснення місцевого самоврядування в столиці України місті Києві.
60. Форми реалізації повноважень органів місцевого самоврядування в Україні у правоохоронній сфері.
61. Державний контроль за реалізацією органами місцевого самоврядування повноважень в Україні.
62. Сучасні тенденції реформування та удосконалення функціонування органів регіонального публічного управління та самоврядування на основі зарубіжного досвіду.
63. Організаційно-функціональна характеристика муніципальної поліції в сфері діяльності місцевого самоврядування.
64. Світові моделі муніципальної поліції в структурі органів місцевої публічної влади.
65. Особливості закріплення повноважень органів місцевої публічної влади в законодавстві України.
66. Моделі функціонування муніципальної поліції в Україні.
67. Зарубіжні практики функціонування муніципальної поліції.
68. Форми безпосереднього здійснення місцевого самоврядування і їх значення для реалізації функції правопорядку в Україні.
69. Статус депутатів місцевої ради в Україні
70. Гарантії здійснення місцевого самоврядування.
71. Компетенція місцевих державних адміністрацій та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади у сфері правоохоронної діяльності.
72. Компетенція органів місцевого самоврядування у сфері правоохоронної діяльності.
73. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян.
74. Акти органів та посадових осіб місцевої публічної влади.
75. Взаємодія місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування при здійсненні власних повноважень.
76. Взаємодія місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування при здійсненні делегованих повноважень.
77. Особливості нормативно-правової регламентації компетенції муніципальної поліції як ключового елементу їх правового статусу.
78. Конституційно-правові засади організації та діяльності правоохоронних органів в Україні.
79. Власні і делеговані повноваження у сфері правоохоронної діяльності місцевого самоврядування.
80. Акти представницьких органів місцевого самоврядування: поняття, види, порядок прийняття.
81. Правова основа взаємодії місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

82. Повноваження місцевих органів публічної влади у сфері правоохоронної діяльності: український та зарубіжний досвід.
83. Міжнародний та національний аспекти регламентації відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування.
84. Поняття та ознаки відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування в Україні.
85. Підстави відповідальності органів та посадових осіб регіонального публічного управління та самоврядування.
86. Порядок дострокового припинення повноважень органів регіонального публічного управління та самоврядування.
87. Види відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування в Україні.
88. Конституційно-правова відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування в Україні.
89. Муніципальна відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування в Україні.
90. Засади реалізації принципу стримувань і противаг на місцевому рівні.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Демиденко В. О. Верховенство права як аксіологічна вершина системи принципів місцевого самоврядування. Науково-теоретичний журнал «Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка». 2019. № 3(87). С. 167-176. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.87.167-176>
2. Демиденко В.О. Модернізація системи принципів здійснення місцевого самоврядування в Україні: матеріали засідання науково-практичного круглого столу «Верховенство права як гарантія конституційного ладу» (Київ, 5 грудня 2019). Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2019. С. 46-48. (Верховенство права як гарантія конституційного ладу [Текст]: матеріали засідання науково-практичного круглого столу (Київ, 5 грудня 2019). Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2019. 184 с.
3. Дробуш І.В. Функціональна роль муніципальної влади в реалізації прав та свобод людини на рівні громади в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. №2. С. 66–68.
4. Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека : навч. посіб. / уклад. Птахіна О.М. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2018. 193 с.
5. Європейський союз: теорія і практика інтеграції заради успіху : навч. посіб. / за заг. ред. А. В. Матвійчука. Рівне : Волин. обереги, 2019. 156 с.
6. Калиновський Б. В. Компетенція місцевої публічної влади / Б. В. Калиновський // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2016. № 2 (99). С. 54–64.
7. Калиновський Б. В. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування місцевої публічної влади / Б.В. Калиновський // Часопис Київського університету права. 2016 № 4 С. 62–66.

8. Калиновський Б. В. Місцева публічна влада в Україні: конституційно-правові засади функціонування та розвитку : монографія / Б. В. Калиновський. Вінниця, ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. 426 с.

9. Кравець М.О. Конституційні засади функціонування органів місцевого самоврядування під час умов дії воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №4. С. 91–93.

10. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2018. 278 с.

11. Осауленко А.О. Роль та значення дисципліни «Регіональне публічне управління та самоврядування» в процесі здобуття магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Scientific and pedagogical internship «Modernization of professional education in the field of public management and administration» : the case of Ukraine and the Republic of Poland» Internship proceedings, August 29 – October 9, 2022. Wloclawek, 2022. P. 28-31.

12. Попрошаєва О.А., Шулепова О.О. Характеристика правового статусу територіальної громади як первинного суб'єкта місцевого самоврядування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №3. С. 101–105.

13. Рудік Н.В. Концептуальна основа регіональної політики в Україні та європейському союзі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №8. С. 65–68.

14. Слободяник Т. М. Муніципально-правова відповідальність місцевих рад та сільських, селищних, міських голів в Україні : дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 / Т. М. Слободяник. Київ, 2016.– 262 с.

15. Софінська І. Міжнародно-правові стандарти місцевого самоврядування : навч. посіб. / І. Софінська. Львів, 2016. 241 с.

16. Чиркін А.С., Желнін В.Є., Огла М.В. Особливості організації місцевого самоврядування Швеції: досвід для України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №10. С. 68–72.

Додаткова література

1. Жовнірчик Я. Ф. Територіальна громада в системі місцевого самоврядування URL: [http:// www.univ.km.ua/visnyk/1032.pdf](http://www.univ.km.ua/visnyk/1032.pdf)

2. Калиновський Б.В. Відповідальність органів та посадових осіб місцевої публічної влади в Україні: проблеми та шляхи їх розв'язання.

Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2018. №1 (15). С. 25–39.

3. Калиновський Б.В. Теоретичні та правові основи нормотворчої діяльності місцевої влади в Україні. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*, 2019. №2 (4). С. 25-38.

4. Калиновський Б.В., Кулик Т.О. Нормотворча діяльність місцевих рад в Україні. *Аспекти публічного правління* Том 6. № 5. 2018. С. 33-40.

5. Калиновський Б. В. Конституційні засади державної регіональної політики / Б. В. Калиновський // *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2016. № 3. С. 26.

6. Калиновський Б. В. Конституційні засади децентралізації влади в Україні. *Вісник Центральної виборчої комісії*. 2015. № 2 (32). С. 84–89.

7. Колодій А. М. Конституційна реформа в сфері місцевого самоврядування / А. М. Колодій // *Конституційна реформа в Україні в сфері місцевого самоврядування: уроки від країн Вишеградської четвірки : тези доп. наук.-практ конф.* (Харків, 21–22 жовт. 2016 р.). Харків : Право, 2016. С. 18–26.

8. Конституційне право : підручник / МВС України, Харків. Нац. ун-т внутр. справ ; заг. ред. О.С. Бакумова, Т.І. Гудзь, М. І. Марчука. Харків, 2019 484 с.

9. Сковронський Д.М. Система державного управління у Візантії: погляд крізь тисячолітню історію. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №1. С. 41–44.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Конституційний Суд України: <http://www.ccu.gov.ua>
4. Портал МВС: <http://mvs.gov.ua>
5. Президент України: <http://www.president.gov.ua>
6. Українська Гельсінська спілка з прав людини: <http://helsinki.org.ua>
7. ООН: <http://www.un.org>
8. ОБСЄ: <http://www.osce.org>
9. Рада Європи: <http://www.coe.int>
10. Офіс Ради Європи в Україні: <http://www.coe.kiev.ua>
11. Міжнародна організація праці: www.ilo.org
12. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

Підписи авторів РПНД:

Андрій ОСАУЛЕНКО